

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Karol Weitz (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi C. T.

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem

Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 lutego 2012 r.,

oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 21 czerwca 2012 r.,

wydanych w sprawie z powództwa C. T.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu

w S. i Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w S.

oraz M. K. - Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym

w S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 7 kwietnia 2016 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 29 maja 2015 r.,

1. oddala zażalenie;

2. oddala wniosek pozwanego M. K. o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego;

3. zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 2700 zł (dwa tysiące

siedemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego;

4. przyznaje radcy prawnemu Ł. G. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych), podwyższoną o stosowną kwotę podatku od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną powodowi z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 maja 2015 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powoda C. T. o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 lutego 2012 r., oraz wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 21 czerwca 2012 r., w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w S., Komendantowi Wojewódzkiemu Policji w S. oraz M. K., komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w S.

Jako podstawę swojej skargi o wznowienie powód wskazał wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 czerwca 2014 r., w sprawie K 19/11 (OTK-A 2014, nr 6, poz. 60), w którym stwierdzono – w pewnym zakresie – niezgodność z art. 2 i art. 42 ust. 2 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji przepisów art. 4 i art. 38 § 1 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r., poz. 395 ze zm., dalej: „k.p.s.w.”).

Sąd Apelacyjny wskazał, że w postępowaniu, w którym zapadły wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 27 lutego 2012 r. oraz wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 21 czerwca 2012 r., powód domagał się zasądzenia solidarnie od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego, Komendanta Wojewódzkiego Policji oraz komornika sądowego kwoty 101 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu. Na kwotę tę składać się miało odszkodowanie za doznaną szkodę w związku z egzekucją mandatu karnego w wysokości 1 000 zł oraz zadośćuczynienie za doznane w związku ze sprawą o popełnienie wykroczenia krzywdą w wysokości 100 000 zł. Zarówno Sąd Okręgowy, wydając wyrok z dnia 27 lutego 2012 r., jak i Sąd Apelacyjny, wydając wyrok z dnia 21 czerwca 2012 r., oceniły żądanie powoda w świetle art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c. i nie stosowały przepisów, których niezgodność z Konstytucją stwierdził Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 3 czerwca 2014 r. Przepisy te miały zastosowanie w postępowaniu wyjaśniającym w ramach sprawy o wykroczenie, zakończonej wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w S. z dnia 6 sierpnia 2009 r. Stwierdzenie ich niekonstytucyjności mogłoby być więc rozpatrywane jedynie jako podstawa wznowienia tego postępowania.

Z tych względów Sąd Apelacyjny przyjął, że skarga o wznowienie nie została oparta na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c. i podlegała odrzuceniu zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c.

Powód wniósł zażalenie na postanowienie z dnia 29 maja 2015 r. Zarzucił w nim naruszenie art. 410 § 1 w zw. z art. 401¹ k.p.c. oraz art. 417 § 1 i art. 417¹ § 2 k.c., art. 4, art. 38 § 1 i art. 54 § 1 k.p.s.w. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i rozpoznanie skargi o wznowienie postępowania wniesionej przez powoda.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oparcie skargi o wznowienie postępowania na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c. ma miejsce wtedy, gdy powoływany przez skarżącego wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdza niezgodność z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą tego przepisu, który stanowił podstawę rozstrzygnięcia w prawomocnie zakończonej sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2014 r., II CZ 59/14, niepubl., i z dnia 12 czerwca 2015 r., II CZ 36/15, niepubl.).

Biorąc pod uwagę fakt, że powód bezprawności działania organów państwa, mającej uzasadniać jego roszczenie, dopatrywał się w wydaniu wobec niego wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w S. z dnia 6 sierpnia 2009 r., a także nadaniu temu wyrokowi klauzuli wykonalności i prowadzeniu na jego podstawie egzekucji komorniczej, stwierdzić należy, że w istocie ocena jego roszczenia była dokonana bez zastosowania art. 4, art. 38 § 1 w zw. z art. 54 § 1 k.p.s.w., których dotyczy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 3 czerwca 2014 r. W zakresie, w którym roszczenie powoda było oceniane na podstawie art. 417 § 1 k.c., ocena ta nie była wynikiem stosowania art. 4, art. 38 § 1 w zw. z art. 54 § 1 k.p.s.w., gdyż nie dotyczyła działań wobec powoda w toku postępowania wyjaśniającego i postępowania o wykroczenie zakończonego wyrokiem zaocznym z dnia 6 sierpnia 2009 r. Z kolei w zakresie, w którym chodziło o ocenę roszczenia w związku z wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego z dnia 6 sierpnia 2009 r., sądy rozpatrujące roszczenie powoda nie były natomiast powołane do tego, aby oceniać zgodność z prawem tego wyroku, gdyż do tego właściwe było inne postępowanie (por. art. 113 i art. 114 w zw. z art. 417¹ § 2 k.p.s.w.). Tym samym nie mogły

uwzględniać stosowania art. 4, art. 38 § 1 w zw. z art. 54 § 1 k.p.s.w. wobec powoda w postępowaniu wyjaśniającym. Kwestia stwierdzenia niekonstytucyjności art. 4, art. 38 § 1 w zw. z art. 54 § 1 k.p.s.w. mogła mieć tylko znaczenie w kontekście ewentualnego wznowienia postępowania zakończonego wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego z dnia 6 sierpnia 2009 r., (por. art. 540 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.p.s.w.).

Wobec tego zarzuty podniesione w zażaleniu były bezzasadne. Zażalenie podlegało więc oddaleniu (art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 i art. 406 k.p.c.).

Z tych względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1, art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 w zw. z art. 406 k.p.c., jak również § 6 pkt 6, § 12 ust. 2 pkt 2, § 15 i § 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 490 ze zm.).

Zawarty w odpowiedzi na zażalenie wniosek pozwanego M. K. o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego od powoda oddalono wobec wniesienia tej odpowiedzi po terminie (por. *mutatis mutandis* np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2014 r., III SK 38/13, niepubl.).

db

kc